

within the household. Increasing scarcity of financial resources will lead to an increasing rationality and to an extensive decision making process. The scarcity ratio of time/money is in the perspective of particular interest.

The confrontation with unexpected high expenses can be placed into a wider perspective. At any moment, a household may be confronted with internal or external events, which interfere with its regularity and existence.

The results of this study can be used to trace "vulnerable households". For these vulnerable households a cumulation of characteristics are of particular importance: low household income or non-active breadwinner, high proportion of fixed costs, confrontation with unexpected high expenses and lack of financial success, and the policy towards the unemployment level and towards the social security system. A permanent stay in the lower income bracket leads to a deterioration of existing stock of (consumer) durables and/or financial means; problems of daily care may be more acute.

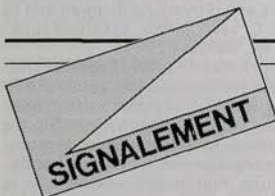
Literatuur

- Bolkestein-Bast, C.*, 1988. "Opleven of overleven? Een vervolgonderzoek naar de veranderende posities van huishoudens tengevolge van economische omstandigheden", scriptie vakgroep Huishoudkunde, LU, Wageningen.
- Egner, E.*, 1976. "Der Haushalt. Eine Darstellung seiner volkswirtschaftlichen Gestalt", 2e Auflage, Duncker und Humblot, Berlin.
- Engbersen, G.*, 1988. "De rationele arme", in: Tijdschrift voor Arbeidsvraagstukken, 4 (1988) 4, pp. 23-32.

- Hoog, C. de.*, 1982. "Partnerselectie bij huwelijksluiting in Nederland" (with a summary, avec un résumé), dissertatie, Wageningen.
- Kam, C. A. de, E. J. Pommer.*, 1987. "De ontwikkeling van de sociale ongelijkheid", in: Economisch Statistische Berichten 72 (1987) 3595, pp. 180-186.
- Kooy, G. A.*, 1967. "Het modern-westers gezin. Een inleidende gezinssociologische beschouwing", Paul Brand, Hilversum/Antwerpen.
- Kornai, J.*, 1971. "Anti-equilibrium", North Holland, Amsterdam.
- Kort, D.*, 1987. "Bestedingspatronen bij Surinamers in Nederland", in: Tijdschrift voor Huishoudkunde, 8 (1987) 2, pp. 52-53.
- Lesourne, J.*, 1977. "A theory of the individual for economic analysis", North Holland, Amsterdam.
- Ophem, J. A. C. van.*, 1988. "Huishoudens en Inkomensbesteding", dissertatie, Landbouwniversiteit Wageningen.
- Scherhorn, G.*, 1977. "Konsum", in: R. König (red.) (1977) pp. 193-265.
- Tschammer-Osten, B.*, 1979. "Haushaltswissenschaft. Einführung in die Betriebswirtschaftslehre des privaten Haushalts", Gustav Fisher Verlag, Stuttgart.
- Zwan, A. van der.*, 1973. "Inkomensnivellering. Verkenning van feiten, wenselijkheden, mogelijkheden en gevolgen", in: Mustert, G. R., e.a. (1973), pp. 129-178.

Auteur

Dr. J. A. C. van Ophem, vakgroep Huishoudkunde, Landbouwniversiteit, Prof. Ritzema Bosweg 32a, 6703 AZ Wageningen.

Helpen rond te komen

W. B. A. M. Melief en A. J. Plomp, 1988. Helpen rond te komen. SWOKA onderzoeksrapport nr. 62. 102 pagina's + bijlagen, prijs f 24,50, te bestellen bij SWOKA, Koningin Emmakade 192-195, 2518 JP Den Haag, tel. 070-469225.

SWOKA heeft in samenwerking met het NI-MAWO en Hogeschool Diederik de Onoort een onderzoek gedaan naar de mate waarin maatschappelijk werkers, cultureel werkers en opbouwwerkers in hun dagelijkse contacten met cliënten worden geconfronteerd met fi-

nanciële problemen en op welke wijze welzijnswerkers hun taakstelling op het gebied van hulpverlening bij financiële problemen opvatten en praktiseren.

Op grond van de bevindingen van het onderzoek zijn een aantal beleidsaanbevelingen geformuleerd. Deze beleidsaanbevelingen betreffen een beter op de veranderde praktijk van de hulpverlening afgestemde opleiding en nascholing van welzijnswerkers, verbeteringen van het informatiebeleid van hulpverleningsinstellingen ten behoeve van zowel publiek als hulpverleners, meer samenwerking tussen hulpverleningsinstellingen een doorzichtiger en toegankelijker stelsel van sociale zekerheid ter voorkoming van "ondergebruik", het vergroten van mogelijkheden van Sociale Diensten om bij het vaststellen van bijstandsuitkeringen rekening te kunnen houden met bijzondere omstandigheden van individuele huishoudens, en tenslotte meer aandacht bij het beleid voor het probleem van de cumulatie van lasten.